

CAN-101

Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) Examination

December – 2021

CC-301 : Economics

(Money, Financial System & Indian Economy-I)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ આપેલ છે.

- 1 (અ) નાણાંની વ્યાખ્યા આપી, નાણાંના કાર્યો સમજાવો. 14
અથવા
- (અ) નાણાંના પુરવઠાને અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો. 14
(બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : 4
- (1) “જે નાણાંનું કાર્ય કરે તે નાણું છે” આ વ્યાખ્યા કોની છે ?
- (અ) પ્રો. સીડવીક (બ) માર્શલ
(ક) કેઈન્સ (ડ) કાઉથર
- (2) રિઝર્વ બેંકે આપેલા ખ્યાલ મુજબ નાણાં પુરવઠાનો કયો ખ્યાલ સૌથી વધુ તરલતા દર્શાવે છે ?
- (અ) M_2 (બ) M_1
(ક) M_4 (ડ) M_3
- (3) ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ નાણાંનું જૂનામાં જૂનું સ્વરૂપ છે.
- (અ) કાગદી નાણું (બ) ધાતું નાણું
(ક) વસ્તુ નાણું (ડ) ઉપરના બધા જ
- (4) ભારતમાં કયા નાણાંને સંકુચિત નાણું કહેવાય છે ?
- (અ) M_1 (બ) M_2
(ક) M_3 (ડ) M_4

2 (અ) વેપારી બેંક એટલે શું ? વેપારી બેંકના કાર્યો સમજાવો. 14

અથવા

(અ) શાખસર્જન એટલે શું ? શાખસર્જનની પ્રક્રિયા ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો. 14

(બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : 3

(1) નીચેનામાંથી કયા બજારનું નિયમન સેબી દ્વારા થાય છે ?

(અ) મૂડીબજાર (બ) વસ્તુબજાર

(ક) નાણાંબજાર (ડ) ઉપરના બધા જ

(2) કઈ બેંક ટોચની સહકારી બેંક અને પ્રાથમિક સહકારી મંડળીને જોડે છે ?

(અ) રાજ્ય સહકારી બેંક (બ) જિલ્લા સહકારી બેંક

(ક) SBI (ડ) જમીન વિકાસ બેંક

(3) નાણાં બજારના સાધનોમાં નીચેનાનો સમાવેશ થતો નથી.

(અ) વાણિજ્યિક બિલ (બ) ટ્રેઝરી બિલ

(ક) ડિબેન્ચર (ડ) થાપણોનું પ્રમાણપત્ર

3 (અ) ભારતની ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંક. 14

અથવા

(અ) કૃષિ અને ગ્રામીણ વિકાસમાં નાબાર્ડનો ફાળો. 14

(બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : 4

(1) વિદેશ વેપારની પ્રક્રિયામાં કઈ બેંકની મહત્વની ભૂમિકા છે ?

(અ) EXIM (બ) RBI

(ક) SBI (ડ) NABARD

(2) ખેતપેદાશની નિકાસ માટે ધિરાણ કઈ બેંક આપે છે ?

(અ) રાજ્ય સહકારી બેંક (બ) જમીન વિકાસ બેંક

(ક) નાબાર્ડ (ડ) આયાત-નિકાસ બેંક

- (3) નાબાડની સ્થાપના કઈ સાલમાં કરવામાં આવી ?
 (અ) 1980 (બ) 1985
 (ક) 1990 (ડ) 1982
- (4) ભારતની વેપારી બેંકનું રાષ્ટ્રીયકરણ _____ ની સાલમાં થયું.
 (અ) 1935 (બ) 1965
 (ક) 1975 (ડ) 2005

4 (અ) કિસાન કેડિટ કાર્ડ વિશે નોંધ લખો.

14

અથવા

- (અ) (1) કેડિટ કાર્ડના પ્રકાર 7
 (2) ડેબિટ કાર્ડના પ્રકાર 7
 (બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : 3
- (1) કિસાન કેડિટ કાર્ડ યોજના કયા વર્ષમાં અમલમાં આવી ?
 (અ) 1998-99 (બ) 2000-01
 (ક) 2005-06 (ડ) 2007-08
- (2) નીચેનામાંથી કયું કાર્ડ ડેબિટ કાર્ડનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે ?
 (અ) ક્લાસિક કાર્ડ (બ) ગોલ્ડ કાર્ડ
 (ક) સ્ટાન્ડર્ડ કાર્ડ (ડ) ATM કાર્ડ
- (3) વિશ્વમાં કેડિટ કાર્ડની શરૂઆત ક્યારે થઈ ?
 (અ) 1948 (બ) 1920
 (ક) 1951 (ડ) 1991

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right side indicate marks of each question.

- 1 (A) Give a definition of money and explain the functions of money. 14

OR

3

CAN-101]

[Contd...